

תקנות הטיס (כלי רחיפה), התשע"ד-2014

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 87, 89, 90, 92, 93(א) ו- (ב) ו-168(א) לחוק הטיס, התשע"א-2011¹ (להלן - **החוק**), בהסכמת שר הביטחון לעניין פרק ג', בהתייעצות בשר התרבות והספורט לעניין פרק ד', לפי הצעת רשות התעופה האזרחית לפי סעיף 168(ב) לחוק, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת לעניין פרקים ב' ו- ד' לפי סעיפים 87(ד) ו- 93 לחוק, לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד: הכנסת² וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977³, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': הגדרות

1. הגדרות בתקנות אלה -
- "אזור אימונים" – כמשמעותו בתקנה 62 לתקנות ההפעלה;
- "אזור אסור לטיסה" – כמשמעותו בתקנה 51 לתקנות ההפעלה;
- "אזור מוגבל לטיסה" – כמשמעותו בתקנה 52 לתקנות ההפעלה;
- "אזור מסוכן לטיסה" – כמשמעותו בתקנה 53 לתקנות ההפעלה;
- "אזור פיקוח" – כמשמעותו בתקנה 57 לתקנות ההפעלה;
- "אזור פיקוח טרמינלי" – כמשמעותו בתקנה 58 לתקנות ההפעלה;
- "אזור פיקוח שדה" – כמשמעותו בתקנה 59 לתקנות ההפעלה;
- "אזור שדה" – כמשמעותו בתקנה 60 לתקנות ההפעלה;
- "אתר האינטרנט" – אתר הרשות שכתובתו <http://caa.gov.il>;
- "הדרכה" – הדרכה עיונית או מעשית להפעלת כלי רחיפה;
- "הפעלה כללית", לעניין כלי רחיפה - הפעלת כלי רחיפה שלא במסגרת הדרכה או הפעלה מסחרית;
- "הפעלה מסחרית", לעניין כלי רחיפה – הפעלת כלי רחיפה, בתמורה, לשם מתן שירות באמצעות כלי הרחיפה, למעט הדרכה;

¹ ס"ח התשע"א, בעמ' 830

² ס"ח התש"ח, בעמ' 69

³ ס"ח התשל"ז, בעמ' 226

"חניך" – מי שמקבל הדרכה מעשית להפעלת כלי רחיפה ממדריך ;

"כלי רחיפה" – גילשון אוויר, גילשון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף, מצנח רחף עם מנוע עזר, ומצנח ממונע, כמשמעותם בפסקאות (1) עד (5) בהגדרת המונח "כלי רחיפה" בחוק ;

"מדריך" – בעל רישיון רחפן ובו הגדר הדרכה ;

"נוסע" – מי שנישא בכלי רחיפה, בתמורה, ואינו חניך ;

"נתיב אוויר מוגדר מראש" – כמשמעותו בתקנה 56 לתקנות ההפעלה ;

"סוג", לעניין כלי רחיפה - כל אחד מאלה, כמשמעותם בפסקאות (1) עד (5) בהגדרת המונח "כלי רחיפה" בחוק -

(1) גילשון אוויר ;

(2) גילשון אוויר עם מנוע עזר ;

(3) מצנח רחף ;

(4) מצנח רחף עם מנוע עזר ;

(5) מצנח ממונע.

"סוג הפעלה" – כל אחד מאלה :

(1) הפעלה מסחרית של כלי רחיפה ;

(2) הפעלת כלי רחיפה במסגרת הדרכה ;

(3) הפעלה כללית של כלי רחיפה ;

"עקרונות הגורם האנושי" (Human Factors Principles) - עקרונות הישימים להדרכה, להפעלה ולאחזקה של כלי רחיפה, המבקשים להביא לקיום ממשק בטוח בין האדם לבין כלי הרחיפה, תוך התחשבות הולמת בביצועי אנוש ;

"רופא מוסמך" – כמשמעותו בסעיף 6(א)(1) לחוק ;

"רישיון רחפן" – רישיון להפעלת כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או לעיסוק בהדרכה ;

"רשות הרישוי"- מנהל אגף רישוי עובדי טיס ברשות התעופה האזרחית או מי שהוסמך על ידו ;

"שירותי המידע התעופתי" – כמשמעותו בסעיף 84 לחוק ;

"תקנות האגרות"- תקנות הטיס (אגרות רישום, רישוי ותיעוד), התשי"ע-
2009⁴ ;

"תקנות ההפעלה"- תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-
51981⁵ ;

"תקנות המנחתים"- תקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה- 1975⁶ ;

"תקנות הרישיונות"- תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-
71981⁷ ;

פרק ב': רישיון רחפן

2. בקשה לרישיון רחפן, או תוספת הגדר ברישיון רחפן, יגיש בקשה לרשות הרישוי, בכתב, באופן ובצורה שהורה עליהם המנהל. רחפן, או תוספת הגדר

3. כשירות לקבלת רישיון רחפן אדם יהא כשיר לקבלת רישיון רחפן אם נתמלאו בו כל אלה : רישיון רחפן

(1) הוא בן 21 שנים לפחות ;

(2) הוא מחזיק בתעודה רפואית תקפה ומתאימה, בהתאם לתקנות אלה ;

(3) הוא הציג לרשות הרישוי אישור על מעבר קורס הכשרה והוכיח לרשות הרישוי ידע מקצועי, ניסיון ומיומנות מקצועית, כנדרש בתקנות אלה, בהתאם לרישיון ולהגדר המבוקשים ;

(4) הוא המציא לרשות הרישוי קבלה על תשלום אגרה ששולמה לפי תקנות האגרות.

4. מתן רישיון, סוגי רשות הרישוי רשאית ליתן למבקש רישיון רחפן, אם עמד בדרישות הגדרים ברישיון כמפורט בתקנות אלה. (א)

4 ק"ת התשי"ע, בעמ' 518
5 ק"ת התשמ"ב, בעמ' 8
6 ק"ת התשל"ה, בעמ' 1996
7 ק"ת התשמ"א, בעמ' 510

(ב) אלה סוגי ההגדרים שרשות הרישוי רשאית ליתן למבקש רישיון רחפן :

(1) הגדר סוג הפעלה :

(א) מסחרי ;

(ב) הדרכה ;

(2) הגדר סוג כלי רחיפה :

(א) גילשון אוויר ;

(ב) גילשון אוויר עם מנוע עזר ;

(ג) מצנח רחף ;

(ד) מצנח רחף עם מנוע עזר ;

(ה) מצנח ממונע ;

(ג) מבקש רישיון הזכאי להגדר הדרכה, זכאי גם להגדר מסחרי.

5. קורס הכשרה המבקש רישיון רחפן ימציא לרשות הרישוי אישור מאת מדריך כאמור בפסקה (2), לפיו עבר בהצלחה קורס הכשרה, לעניין הפעלת כלי רחיפה מהסוג שלגביו מבוקש הרישיון ולגבי סוג ההפעלה המבוקש, שנתקיימו לגביו כל אלה :

(1) תכנית הלימודים שלו אושרה על ידי רשות הרישוי ;

(2) הוא הועבר על ידי מדריך עם הגדר מתאים לסוג כלי הרחיפה שלגביו מבוקש הרישיון.

6. ידע מקצועי אלה הנושאים שהבקיאות בהם דרושה להוכחת הידע המקצועי הנדרש לצורך קבלת רישיון רחפן -

(1) עם הגדר מסחרי :

(א) דיני הטיס הנוגעים לזכויות ולהגבלות החלות על בעל רישיון רחפן ;

(ב) הכרת הוראות התעבורה האווירית החלות לעניין הפעלת כלי רחיפה, הכרת הנהלים וההליכים של שירותי התעבורה האווירית, הכרת תחומי האחריות והסמכות של יחידות הנת"א השונות והכרת שירותי המידע התעופתי ;

(ג) ידיעה טכנית כללית לגבי כלי הרחיפה המנויים בתקנות אלה וידיעה טכנית מפורטת לגבי סוג כלי הרחיפה שלגביו מבוקש הרישיון; בתקנה זו, "ידיעה טכנית" - לרבות הכרת תכונות כלי הרחיפה, יכולותיו, ביצועיו, אופן תפעולו, מגבלותיו ובכלל זה מגבלת משקל, כללי העמסה, מאפייני הפעלה, התנהגות כלי הרחיפה במצבים שונים, השפעות שונות על כלי הרחיפה, זיהוי וטיפול בתקלות, ואם הכלי ממונע או בעל מנוע עזר- גם זיהוי וטיפול בתקלות במנוע;

(ד) עקרונות מטאורולוגיה תעופתית;

(ה) עקרונות ניווט מעשי הישימים לרחיפה ומכשירי עזר לניווט;

(ו) נהלי בטיחות והליכי חירום במצבים שונים, ובכלל זה במצב של רחיפה במזג אוויר סוער.

(2) עם הגדר הדרכה:

(א) הנושאים המנויים בפסקה (1);

(ב) עקרונות ההדרכה בכלל, ועקרונות בהדרכת הרחיפה בפרט, ובכלל זה: תהליכי ודרכי למידה, עזרי הוראה, שגיאות החניך ודרכי תיקונן;

(ג) עקרונות הגורם האנושי.

(א) רשות הרישוי תקיים מבחנים עיוניים להוכחת בקיאות בידע מקצועי כאמור בתקנה 6, באופן ובמועדים שתורה עליהם.

7. תנאים, סדרים ומועדים לביצוע המבחן העיוני

(ב) ציוני המעבר המזעריים במבחנים העיוניים הם כפי שיצוין בפרסומי רשות הרישוי לגבי אותו מבחן או על גבי טופס המבחן.

(ג) לא ייגש אדם למבחן עיוני אלא אם כן עבר בהצלחה קורס הכשרה כמפורט בתקנה 5.

(ד) רשות הרישוי תודיע לאדם את תוצאת המבחן העיוני בכתב בתוך 60 ימים ממועד המבחן.

(ה) אדם רשאי לעיין במבחן העיוני שביצע, בהתאם לנוהל ובמועד שהורתה עליו רשות הרישוי.

(ו) אדם שנכשל במבחן עיוני רשאי להשיג על תוצאות המבחן העיוני לפני רשות הרישוי, בהתאם לנוהל ולמועדים שהורתה עליהם רשות הרישוי.

(ז) אדם שנמצא מעתיק במבחן עיוני, מפרסם שאלון של מבחן עיוני, מתחזה לאדם אחר בעת מבחן עיוני, מאפשר לאחר להעתיק ממנו, או מבצע מעשה מרמה אחר במבחן עיוני רשאית רשות הרישוי לפסלו מלגשת למבחן עיוני אחר או נוסף, לפרק זמן, בהתאם לשיקול דעתה; לעניין זה, "פרסום" – כמשמעו בסעיף 2(א) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.⁸

(ח) אישור רשות הרישוי על מעבר בהצלחה של מבחן עיוני יישלח למבחן בכתב ויהיה תקף למשך שנה.

ניסיון 8. (א) דרישות הניסיון המזעריות לקבלת רישיון רחפן הן 250 שעות רחיפה בסוג כלי רחיפה לגביו מבוקש הרישיון, שנצברו על פני שלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה לרשות הרישוי.

(ב) הוכחת הניסיון כאמור בתקנת משנה (א) תהא באמצעות הגשת יומן רחיפות אישי, בו נרשמו התאריך, השעות, סוג כלי הרחיפה ומקום ההמראה והנחיתה שביצע מבקש רישיון רחפן.

מיומנות מקצועית 9. להוכחת מיומנותו המקצועית, על מבקש רישיון רחפן להפגין בפני רשות הרישוי את מיומנותו בהפעלת כלי רחיפה מהסוג לגביו מבוקש הרישיון, בביצועים ובנושאים אלה:

(1) הליכים, תרגילים ותמרונים ברחיפה רגילה וברחיפה במצבי חירום המתאימים לסוג כלי הרחיפה לגביו מבוקש הרישיון, לביצועיו ולמגבלותיו;

(2) רחיפה בכלי רחיפה ביום בלבד, הימנעות מכניסה לעננים, ושמירה על קשר עין עם הקרקע;

(3) שימוש בשירותי נת"א;

(4) רחיפה מדויקת וחלקה;

(5) יישום ידע מבקש הרישיון בתעופה;

(6) יכולת מבקש הרישיון בקבלת החלטה מהירה ואורח הפעלת שיפוט;

(7) לגבי מבקש רישיון רחפן עם הגדר סוג כלי רחיפה ממונע או עם מנוע עזר- גם יכולת שמירה על נתיב מתוכנן מראש;

(8) לגבי מבקש רישיון רחפן עם הגדר הדרכה – גם יכולת הדרכה ראויה על כלי הרחיפה מהסוג שלגביו מבוקש הרישיון.

⁸ ס"ח התשכ"ה, בעמ' 240

תנאים סדרים 10. (א) רשות הרישוי תקיים מבחנים מעשיים להוכחת מיומנות מקצועית ומועדים לביצוע מבחן מעשי בהפעלת כלי רחיפה כאמור בתקנה 9, בהתאם למועדים שתורה עליהם.

(ב) מבחן מעשי יבוצע בפני בוחן שהוסמך לכך בידי רשות הרישוי; על אף האמור, הפגנת מיומנות בהפעלת כלי רחיפה במצבי חירום כאמור בתקנת משנה 9(1) יכול שתהיה באמצעות אישור או תעודה המעידים על מעבר בהצלחה של קורס בתפעול מצבי חירום שנערך על ידי גורם שרשות הרישוי הכירה בו לצורך כך, בארץ או בחוץ לארץ.

(ג) לא ייגש אדם למבחן מעשי לשם הוכחת מיומנותו המקצועית אלא אם כן עבר בהצלחה קורס הכשרה, בהתאם לאמור בתקנה 5, עבר בהצלחה מבחן עיוני, בהתאם לאמור בתקנות 6 ו-7, וכן צבר את מלוא הניסיון המזערי הדרוש, בהתאם לאמור בתקנה 8.

(ד) נכשל אדם במבחן מעשי, לא יגיש בקשה למבחן מעשי חוזר אלא בתום שלושים ימים לפחות מיום המבחן המעשי שבו נכשל.

(ה) הנבחן ידאג לכל הסידורים הארגוניים והכספיים הכרוכים בשימוש בכלי הרחיפה לצורך ביצוע המבחן המעשי.

(ו) אי יכולתו של הנבחן לעמוד בדרישות המפורטות בתקנה 9, היעדר משמעת, או התנהגות בלתי הולמת של הנבחן בעת המבחן המעשי - יהווה כישלון במבחן המעשי; נכשל נבחן כאמור, רשאי הבוחן להפסיק את המבחן המעשי באותו שלב בו נכשל הנבחן.

תעודה רפואית 11. (א) המבקש רישיון רחפן ימציא לרשות הרישוי תעודה רפואית תקפה המעידה כי הוא ממלא אחר הדרישות הרפואיות המפורטות בפרקים 5 עד 7 לתוספת הראשונה לתקנות הרישיונות.

(ב) על בדיקות רפואיות ועל מתן תעודה רפואית תקפה ומתאימה למבקש רישיון רחפן או לבעל רישיון רחפן יחולו הוראות תקנות 60, 60א, 61א), 61ג), 62, 63, 64א), 64ב), 64ג), 65א(1), 65ג), 66א(2), 66ב(1) עד 66ב(4), 66ג), 67, 68א), 68ג), ו-69, לתקנות הרישיונות, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בכל מקום שנאמר "רופא המינהל" יראו כאילו נאמר "רופא הרשות";

(2) בכל מקום שנאמר "רופא מורשה" יראו כאילו נאמר "רופא מוסמך";

(3) ההוראות בתקנות הרישיונות לעניין רופא מורשה בכיר - לא יחולו;

(ג) על מבקש רישיון רחפן או בעל רישיון רחפן הרואה עצמו נפגע מהחלטת רופא הרשות או רופא מוסמך - יחולו הוראות סעיף 7 לחוק.

(א) בעל רישיון רחפן עם הגדר מסחרי, המבקש תוספת הגדר הדרכה, יידרש להשלים את ההכשרה הנדרשת למבקש רישיון הדרכה לפי תקנה 5, את הוכחת הידע המקצועי לפי תקנה 6(2)(ב) ו- (ג), וכן להשלים הוכחת המיומנות המקצועית הנדרשת בהתאם לתקנה 9(8), כולם או מקצתם, לפי הוראות רשות הרישוי;

(ב) בעל רישיון רחפן המבקש תוספת הגדר סוג כלי רחיפה, יידרש להשלמות במסגרת ההכשרה, הידע המקצועי, הניסיון, והמיומנות שעליו להפגין, לפי תקנות 5 עד 10, בהתאמה, ביחס לסוג כלי הרחיפה שמבוקש להוסיפו, לפי הוראות רשות הרישוי.

(א) בעל רישיון רחפן ובו הגדר מסחרי זכאי להפעיל כלי רחיפה מהסוג המצוין ברישיונו בהפעלה מסחרית, ובלבד שלא יישא עמו נוסע נלווה שהוא קטין, אלא אם כן ניתן אישור מראש ובכתב של הורה או אפוטרופוס.

(ב) בעל רישיון רחפן ובו הגדר הדרכה זכאי להדריך אדם להפעיל כלי רחיפה מהסוג המצוין ברישיונו, ובלבד שלא ידריך חניך שטרם מלאו לו 16 שנים, ואם החניך הוא קטין- ניתן לכך אישור מראש ובכתב של הורה או אפוטרופוס.

רשות הרישוי רשאית לפטור מבקש רישיון רחפן, בעל רישיון שניתן בידי רשות מוסמכת במדינה זרה המקביל לרישיון רחפן, מדרישות פרק זה, כולן או מקצתן, אם הוכיח להנחת דעתה כי הוא בעל הכשרה, ידע מקצועי, מיומנות וניסיון שווים ערך לאלה הנדרשים בפרק זה.

(א) הגדר הדרכה יפקע מאליו אם בעל הרישיון לא הדריך 5 חניכים לפחות עד להשלמת הדרכתם, במהלך 12 החודשים האחרונים;

(ב) הגדר סוג כלי רחיפה יפקע מאליו אם בעל הרישיון לא ביצע 10 שעות רחיפה לפחות בסוג כלי הרחיפה המתאים, במהלך 12 החודשים האחרונים;

(ג) בעל רישיון רחפן לא יעשה שימוש בזכויות לפי תקנה 13, אלא אם כן בידו תעודה רפואית בתוקף;

12. השלמות נדרשות לתוספת הגדר

13. זכויות בעל רישיון רחפן

14. רישיון זר

15. שמירת כשירות

(ד) רחפן שתוקף הגדר ברישיונו פקע, המבקש לחדש את ההגדר, יוכיח להנחת דעתה של רשות הרישוי הכשרה, ידע מקצועי, ניסיון ומיומנות מקצועית לפי דרישותיה של רשות הרישוי.

16. יומן רחיפות אישי (א) בעל רישיון רחפן ינהל יומן רחיפות אישי, בו ירשום, לגבי כל רחיפה – התאריך, השעות, סוג כלי הרחיפה, מקום ההמראה והנחיתה, סוג ההפעלה, ואם הוא מבצע ההפעלה במסגרת הדרכה – את שם החניך.

(ב) שעות רחיפה לא ייחשבו כניסיון לצורך תקנה 15, אלא אם כן נרשמו ביומן הרחיפות האישי כמפורט בתקנת משנה (א).

(ג) בעל רישיון רחפן יציג את יומן הרחיפות האישי לביקורת של רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיורו לו.

17. מידע כוזב, מרמה או מצג שוא (א) רשות הרישוי רשאית שלא לתת רישיון או הגדר למבקש רישיון רחפן או הגדר שבו, אם מצאה שהאדם מסר לה מידע כוזב, או טען טענה שיש בה מרמה או מצג שוא; "מידע" לעניין תקנה זו – לרבות הצהרה או רישום, בעל פה או בכתב.

פרק ג': אזורים מותרים להפעלת כלי רחיפה

18. אזורים מותרים לרחיפה לגילשון אוויר ולמצנח רחף (עם ובלי מנוע עזר) (א) לא יפעיל אדם גילשון אוויר, גילשון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף ומצנח רחף עם מנוע עזר, במרחב אווירי שפורסם במסגרת שירותי המידע התעופתי כאזור אסור לטיסה, אזור מסוכן לטיסה, אזור מוגבל לטיסה, נתיב אוויר מוגדר מראש, אזור פיקוח, אזור טרמינלי, אזור פיקוח שדה, אזור שדה ואזור אימונים.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר להפעיל את כלי הרחיפה במרחב אווירי המפורט בתקנת משנה (א), אם נתקיים אחד מאלה:

- (1) בשירותי המידע התעופתי צוינה האפשרות לשימוש משותף לכלי רחיפה ולכלי טיס באותו מרחב אווירי;
- (2) ניתן אישור מראש על ידי המנהל או מי שהוסמך על ידו ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור כאמור;
- (3) יחידת הנת"א המספקת שירותי נת"א באותו מרחב אווירי אישרה את הרחיפה בו;
- (4) לעניין אזור שדה המתוחם סביב מינחת - מפעיל המינחת אישר את הרחיפה בו.

אזורים מותרים 19. (א) לא יפעיל אדם מצנח ממונע אלא במרחב אווירי שפורסם בשירותי לרחיפה למצנח המידע התעופתי כאזור ייעודי להפעלת מצנחים ממונעים, בהתאם להוראות ממונע התעבורה האווירית שנקבעו בשירותי המידע התעופתי.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר להפעיל מצנח ממונע מחוץ למרחב אווירי שפורסם בשירותי המידע התעופתי כאזור ייעודי להפעלת מצנחים ממונעים, אם התמלאו כל התנאים הבאים:

- (1) מפעיל המצנח הממונע פירט בתכנית רחיפה שהגיש ליחידת הנת"א המתאימה את הזמן והמרחב האווירי בהם הוא מבקש להפעיל את המצנח הממונע מחוץ למרחב האווירי הייעודי כאמור;
- (2) מפעיל המצנח הממונע קיבל מרשה מאת יחידת הנת"א המתאימה, והיא הורתה לו על נהלי התקשורת עמה;
- (3) מפעיל המצנח הממונע נושא עמו מפה ועליה סימון נתיב הרחיפה;
- (4) אם הרחיפה, כולה או חלקה, מעל מים - היא אינה מתבצעת במרחק העולה על מרחק גלישה ללא מנוע, ממקום מתאים לנחיתה בטוחה; הוראה זאת לא תחול בהפעלה כללית של מצנח ממונע.
- (5) מפעיל המצנח הממונע הודיע בטלפון, ליחידת הנת"א או ליחידה הצבאית המנהלת את התעבורה האווירית במרחב האווירי המתאים, על ביצוע הרחיפה ועל הנתיב המתוכנן, בסמוך לפני ביצוע הרחיפה ובסמוך לאחריה.

הפעלת כלי רחיפה 20. בנוסף על האמור בתקנות 18 ו-19, לא יפעיל אדם כלי רחיפה באזור שדה באזור של מנחת המתוחם סביב מנחת, אלא אם כן ניתן לכך אישור מפעיל המנחת והוא מקיים את הוראות תקנה 29(ג) לתקנות המנחתים, בשינוי, שבמקום המילים "כלי טיס" יראו כאילו נאמר "כלי רחיפה".

הפעלת כלי רחיפה 21. לא יפעיל אדם כלי רחיפה אלא בגובה שנקבע להפעלת אותו סוג כלי רחיפה בגובה המותר בשירותי המידע התעופתי.

פרק ד': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה

סימן א': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה בכל סוגי ההפעלה

22. חובת הדרכה ואישור מדריך (א) לא יפעיל אדם כלי רחיפה בהפעלה כללית, אלא אם כן קיבל הדרכה להפעלת כלי רחיפה מאותו סוג, ממדריך שברישיונו הגדר סוג כלי רחיפה מתאים, והמדריך אישר בכתב כי אותו אדם כשיר להפעיל כלי רחיפה מאותו סוג.

(ב) מפעיל כלי רחיפה בהפעלה כללית יציג את האישור הכתוב כאמור בתקנת משנה (א) לביקורת של רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיורו לו;

(ג) מדריך ינהל רישומים אודות פרטי החניכים שאישר את כשירותם להפעלה כללית של כלי רחיפה כאמור בתקנת משנה (א), ישמור רישומים כאמור למשך 3 שנים לפחות, ויציגם לביקורת של רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיורו לו.

23. איסור השלכת חפצים וריסוס לא ישליך אדם מכלי רחיפה חפץ או חומר ולא ירשה מפעיל כלי רחיפה לאדם להשליך חפץ או חומר כאמור בעת רחיפה, אלא באישור בכתב ומראש מאת המנהל, ואם נקט אמצעי זהירות סבירים למניעת חבלה או נזק כתוצאה מכך; בתקנה זו, "השלכה" – לרבות ריסוס.

24. איסור רחיפה בקרבה לכלי רחיפה או כלי טיס אחר וכללי זכות קדימה (א) לא יפעיל אדם כלי רחיפה קרוב לכלי טיס או לכלי רחיפה אחר עד כדי התהוות סכנה של התנגשות או הפרעה לטיסה או לרחיפה, לפי העניין.

(ב) בהפעלת כלי רחיפה בקרבת כלי רחיפה או כלי טיס אחרים, יפעל אדם לפי תקנה 68 לתקנות ההפעלה.

25. רחיפה אווירובטית (א) לא יפעיל אדם כלי רחיפה ברחיפה אווירובטית בכל אלה, אלא אם כן המנהל התיר לו זאת מראש ובכתב:

(1) מעל אזור מאוכלס של עיר, כפר או מקום יישוב אחר;

(2) מעל מקום התקהלות בני אדם בשטח פתוח;

(3) בתוך תחומי אזור פיקוח שדה תעופה, אזור פיקוח טרמינלי ופרוזדור טיסה;

(ב) לעניין תקנה זו "רחיפה אווירובטית" - תמרון, המבוצע מרצונו של מפעיל כלי הרחיפה, הקשור בשינוי פתאומי במצבו של הכלי וכן מצבי רחיפה ותאוצה בלתי רגילים שאינם דרושים ברחיפה רגילה.

26. מפעיל כלי רחיפה שיורט על ידי כלי טיס יבצע מיידית את כל אלה, אם יש באפשרותו לעשות זאת:

(1) ימלא אחר כל ההוראות שנתן כלי הטיס המיירט וישיב להן, בהתאם להוראת תקנה 121 לתקנות ההפעלה;

(2) יודיע על היירוט ליחידת הנת"א הקרובה;

(3) ינסה ליצור קשר עם כלי הטיס המיירט;

(4) יפעל לפי האותות המוסכמים בעניין זה המפורטים בתקנה 121 לתקנות ההפעלה.

סימן ב': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה

27. פעולות לפני רחיפה לפני התחלת הפעלת כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה, יצטייד מפעיל כלי הרחיפה בכל המידע הניתן להשגה ביחס לאותה רחיפה, ובכלל זה דוחו"ת ותחזיות של מזג האוויר הצפוי בעת הרחיפה, החלופות האפשריות כאשר הרחיפה המתוכננת אינה ניתנת לביצוע לפי התכנית ואם הכלי ממונע או בעל מנוע עזר - כמות הדלק הנדרשת לרחיפה.

28. מפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה לא יגרור דבר באמצעות כלי הרחיפה, אלא בהתאם לאישור בכתב ומראש מאת המנהל, ובהתאם לתנאי האישור.

29. רחיפה אווירובטית על האמור בתקנה 25(א), מפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה לא יפעיל את כלי הרחיפה ברחיפה אווירובטית בנסיבות המפורטות להלן, אלא בהתאם לאישור בכתב ומראש מאת המנהל, ובהתאם לתנאי האישור:

(1) מתחת לגובה של 500 רגל מעל לקרקע;

(2) בתנאי ראות של פחות מ- 5 קילומטרים.

30. כללי הפעלה בטוחה לא יפעיל אדם כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה -

(1) אלא ביום; לעניין זה, "יום" – כהגדרתו בתקנות ההפעלה;

(2) לתוך עננים;

יירוט

26.

28.

29.

30.

(3) ברוח שעוצמתה עולה על עוצמת הרוח המרבית שקבע היצרן להפעלת כלי הרחיפה;

(4) בגובה של פחות משלושים מטרים מעל כביש, פסי רכבת, קווי טלפון או חשמל; ואם כלי הרחיפה לקראת נחיתה – בגובה של פחות מחמישה עשר מטרים כאמור;

(5) אלא אם כן בעת הרחיפה הוא מקיים קשר ראייה מתמיד עם הקרקע.

ציוד, ציוד מגן 31. (א) לא יפעיל אדם כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה ולבוש מגן אלא אם כן הוא עושה שימוש בציוד ולבוש, שלמים ותקינים, כמפורט להלן -

(1) הוא רתום ברתמה או חגור בחגורת כתף, המתאימה למידת גופו;

(2) הוא חבוש קסדת מגן, המתאימה למידת ראשו;

(3) אם חלק מהרחיפה המתוכננת עתיד להיות מבוצע בגובה של למעלה מ- 250 מטרים מעל פני הים - הוא נושא עמו מד גובה;

(4) אם חלק מהרחיפה המתוכננת עתיד להיות מבוצע בגובה של למעלה מ- 150 מטרים מעל פני הקרקע - הוא נושא עמו מצנח רזרבי מתאים; הוראה זאת לא תחול על מפעיל של מצנח ממונע;

(5) לגבי כלי רחיפה ממונע או עם מנוע עזר – הוא נושא עמו גם מחווני מנוע;

(ב) לא יפעיל אדם כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה אלא אם כן הבטיח כי מתקיימות לגבי נוסע או חניך, לפי העניין, הוראות תקנה משנה (א) (1) ו-(2).

איסור רחיפה בעת 32 שתה אדם משקה משכר, לא יפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה, אלא בתום שמונה שעות לאחר ששתה את המשקה המשכר; משקיית משכר

פרק ה': הוראות כלליות

חובות ומדריך 33. (א) בהדרכה מעשית שבה המדריך והחניך נמצאים ביחד בכלי הרחיפה, החובות החלות לפי תקנות אלה לעניין הפעלת כלי הרחיפה יחולו על המדריך.

(ב) בהדרכת רחיפה מעשית מהקרקע -

(1) המדריך יודא כי החניך המפעיל כלי רחיפה, ממלא אחר הוראות פרקים ג' ו-ד' לתקנות אלה, למעט תקנה 32 ;

(2) יראו את החניך כמפעיל כלי הרחיפה ועליו למלא אחר הוראות פרקים ג' ו-ד' לתקנות אלה, למעט תקנה 32 ;

(3) בתקנה זו, "הדרכת רחיפה מעשית מהקרקע" – הדרכה שבה החניך מפעיל את כלי הרחיפה לבדו, המדריך מבצע את תפקידו מהקרקע.

הוראת מעבר 34. (א) רשות הרישוי רשאית לפטור מבקש רישיון רחפן, שהחזיק ברישיון הפעלה מבצעית לפי תקנה 163(ב) לתקנות ההפעלה, או בתעודת חבר מגוף שהיה או הינו בעל רישיון הפעלה מבצעית כאמור, בעשר השנים שקדמו לתחילתן של תקנות אלה, מהדרישות הנקובות בפרק ב' לתקנות אלה, כולן או מקצתן, אם הוכיח להנחת דעתה כי הוא בעל ידע מקצועי, מיומנות וניסיון שווי ערך לאלה הנדרשים בתקנות אלה.

(ב) הוראות תקנה 22(א) לא יחולו על אדם שהוא בעל רישיון להפעלת כלי רחיפה, שנתן לו בעל רישיון הפעלה מבצעית לפי תקנה 163(ב) לתקנות ההפעלה והצגת רישיון להפעלת כלי רחיפה כאמור יראו אותה כהצגת אישור לפי תקנה 22(ב).

תחילה 35. (א) תחילתן של תקנות אלה - 30 ימים מיום פרסומן.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), תחילתו של פרק ב' שישה חודשים מיום פרסומו.